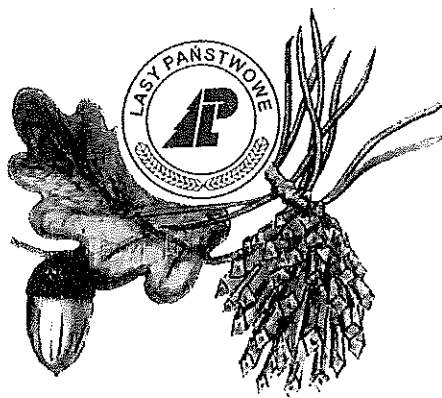

STAN ŚRODOWISKA LEŚNEGO NA TERENIE POWIATU POLICE w 2019 r.

**Sprawozdanie na posiedzenie Komisji
Środowiska, Infrastruktury i Rolnictwa
Rady Powiatu w Policach
Zalesie**

Zatwierdził:

NADLEŚNICZY
NADLEŚNICTWA TRZEBIEŻ

Tomasz Kulesza

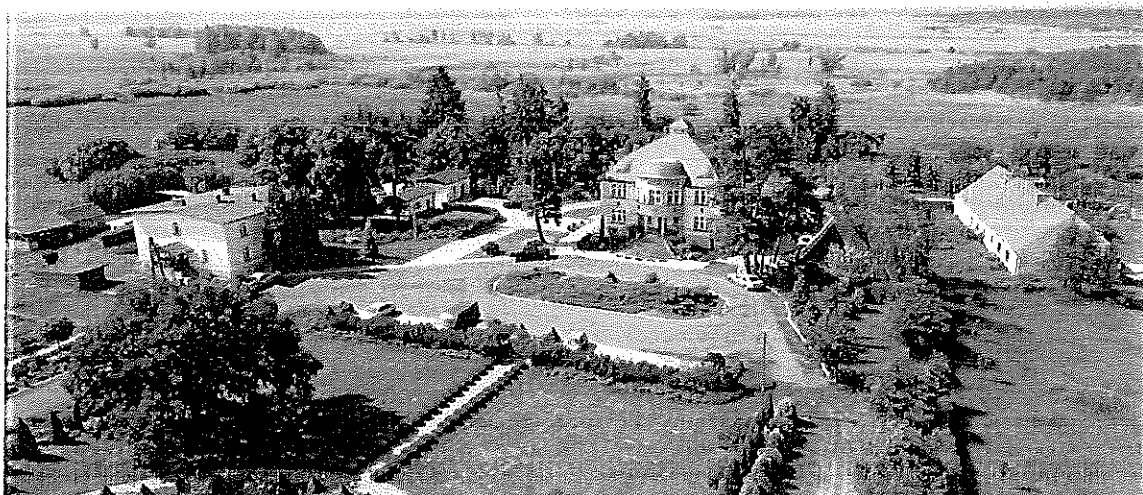
Lipiec, 2020 r.

INFORMACJE OGÓLNE O NADLEŚNICTWIE TRZEBIEŻ

Nadleśnictwo Trzebież w obecnych granicach utworzono w dniu 1.X.1970 roku. Powierzchnia Nadleśnictwa to **24 950 ha (2019r.)**, w tym 96,7 % na terenie powiatu polickiego.

Lasy zarządzane przez Nadleśnictwo Trzebież znajdują się na terenie gmin:

1. Nowe Warpno,
2. Police,
3. Dobra (Szczecińska),
4. Miasto Szczecin.

Fot. 1 Widok na siedzibę Nadleśnictwa Trzebież.

Nadleśnictwo prowadzi **trwale zrównoważoną gospodarkę leśną na podstawie przepisów ustawy o lasach, ustawy o ochronie przyrody i według planu urządzenia lasu** z uwzględnieniem następujących celów:

- zachowania lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowie człowieka oraz równowagę przyrodniczą,
- ochrony lasów, zwłaszcza lasów i ekosystemów leśnych cennych przyrodniczo i krajobrazowo,
- ochrony gleb,
- ochrony wód,
- produkcji drewna na zasadzie racjonalnej gospodarki oraz ubocznego użytkowania lasu.

Podstawowym dokumentem na podstawie, którego Nadleśnictwo realizuje swoją działalność to Plan Urządzenia Lasu Zatwierdzany przez Ministra Środowiska na wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, aktualnie na lata 2017-2026.

Plan zawiera między innymi:

- analizę gospodarki leśnej w minionym okresie;
- zadania dotyczące zalesień i odnowień;
- maksymalny rozmiar pozyskania drewna z podziałem na użytki rębne i przedrębne;
- kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu;
- kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej;

- kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej;
- Program ochrony przyrody.

Dokumenty dostępne na stronie internetowej:

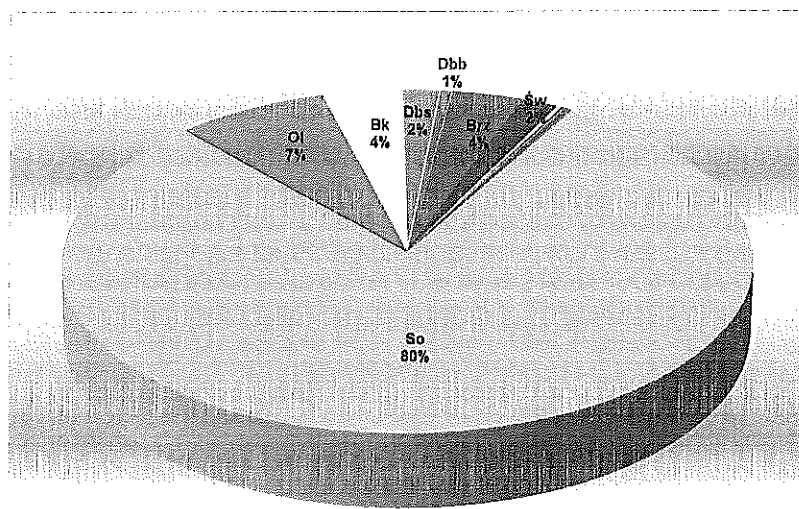
https://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_szczecin/nadl_trzebiez/plan_urzadzania_lasu/czesc_opisowa

Jedną z wielu funkcji lasu jaka jest realizowana w lasach Nadleśnictwa to funkcja ochronna, lasy wodochronne, glebochronne, cenne fragmenty przyrody, lasy w miastach i wokół miast – wyznaczone są na powierzchni 22 246,57 ha. Dodatkowo funkcje społeczne realizowane są na terenie całego Nadleśnictwa, związane są głównie z udostępnianiem lasów dla celów turystyki i wypoczynku na świeżym powietrzu.

Nadleśnictwo Trzebież posiada certyfikaty dotyczące prowadzenia dobrej i zrównoważonej gospodarki leśnej: FSC (Forest Stewardship Council), PEFC (The Programme for the Endorsement of Forest Certification). Przyznanie certyfikatu jest gwarancją, iż pozyskanie i sprzedaż drewna prowadzona jest z poszanowaniem celów zrównoważonego rozwoju, w szczególności ochrony środowiska przyrodniczego. Przejawem ww. działania są ekosystemy referencyjne wyłączone z wszelkich działań gospodarczych, o łącznej powierzchni 1 101 ha. Ekosystemy referencyjne to reprezentatywne przykłady istniejących ekosystemów, zachowane w stanie naturalnym bądź zbliżonym do naturalnego.

Wskaźnikiem charakteryzującym Nadleśnictwo jest lesistość terenu, która dla powiatu polickiego wynosi 39,3%, przy lesistości Polski 29,7%. Największą lesistość ma gmina Police 57,9 %, a gmina Dobra 22,7%. Statystycznie jest to ok. 0,408 ha lasu na jednego mieszkańca powiatu, dla porównania średnio w Polsce jest to ok. 0,228 ha. Ważnym czynnikiem, mającym wpływ na gospodarowanie lasami Puszczy Wkrzańskiej a także na rozwój funkcji społecznych lasu ma gęstość zaludnienia naszego obszaru administracyjnego.

Dominującym typem siedliskowym lasu jest bór mieszany świeży, udział **siedlisk borowych** wynosi **67,6 %**, **siedliska lasowe** stanowią **26,9 %**, udział olsów (OI) i olsów jesionowych (OIJ) wynosi 5,6 %. Poniżej na rycinie zobrazowano procentowy udział poszczególnych gatunków w strukturze drzewostanów w nadleśnictwie.

Ryc. 1 Struktura drzewostanów w Nadleśnictwie Trzebież.

Dotychczas realizowana gospodarka leśna z uwzględnieniem celów zrównoważonego rozwoju wskazuje, iż obserwujemy wzrost przeciętnego wieku drzewostanu i zasobności na powierzchniach leśnych w zarządzie nadleśnictwa Trzebież. Dane w tym zakresie podano w poniżej zamieszczonej tabeli.

Przyrosty i wiek na przestrzeni lat 1973 - 2017

	1.X.1973	1.I.1986	1.I.1997	1.I.2007	1.I.2017
Przeciętny wiek drzewostanu	43	49	55	61	66
Przeciętna zasobność na 1ha powierzchni leśnej	143	161	227	281	304
Powierzchnia ogólna	24 305	24 613	24 767	24 949	24 887

Ryc.1 .Przyrosty i wiek na przestrzeni lat 1973-2017

Dominującym gatunkiem naszych lasów jest sosna zwyczajna. Ogółem udział gatunków iglastych w nadleśnictwie wynosi 82 %. Średni przyrost dla lasów ochronnych (które stanowią 99,16 % powierzchni nadleśnictwa) wynosi 7,1 m³/ha. Przeciętny zapas wynosi 302 m³/1ha. Dane zostały zestawione w poniższej tabeli

Obiekt, nazwa: obrębu, nadleśnictwa	Grupa funkcji	Przeciętny wiek [lat]	Przeciętny zapas [m ³ /ha]	Średni przyrost [m ³ /ha]	Udział gatunków liściastych [%]	Udział gatunków iglastych [%]
Nadleśnictwo Trzebież	rezerwat	75	330	5,4	35,2	64,8
Nadleśnictwo Trzebież	las ochronne	65	302	7,1	18,0	82,0
Nadleśnictwo Trzebież (bez rezerwatów)	ogółem nadm.	65	302	7,1	18,0	82,0

Ryc. 2. Średnia zasobność i przyrost m³/ha z podziałem na lasy ochronne i rezerwat.

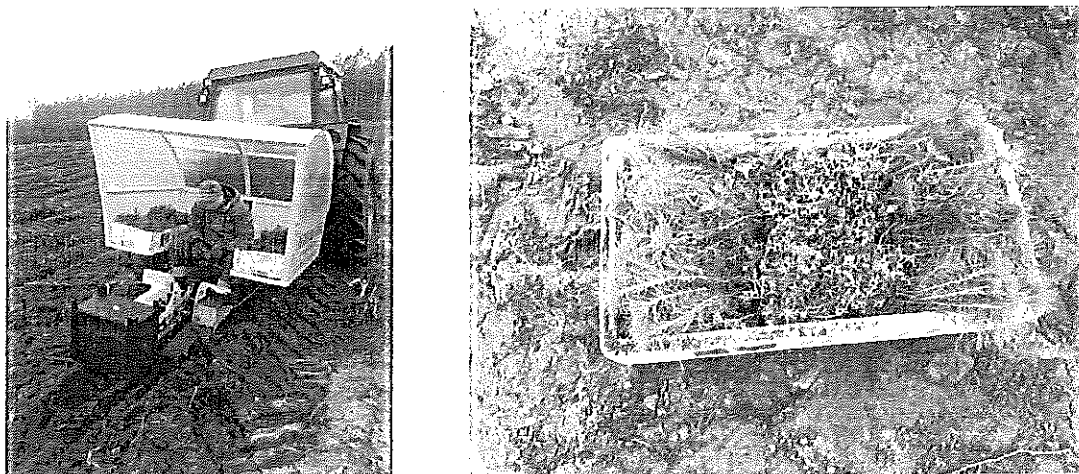
Dane zestawione powyżej mają wpływ na wyliczenie maksymalnej ilości drewna możliwej do pozyskania (wg PUL na lata 2017-2026)

Powierzchnia nadleśnictwa [ha]	Średni przyrost [m ³ /ha]	Średnioroczny wzrost zasobności na całej powierzchni nadm. [m ³]	Średnioroczne pozyskanie drewna [m ³]	Różnica (kol.3 – kol.4) [m ³]	%
1	2	3	4	5	6
24 887	7,1	176 698,00	132 000,00	44 698,00	75%

Ryc.3. Zestawienie średniorocznych wielkości zasobności i przyrostu dla nadleśnictwa.

Z powyższych danych wynika, że nadleśnictwo pozyskuje tylko 75 % tego co przyrasta w danym roku. W efekcie na koniec obowiązywania PUL, zasobność nadleśnictwa wzrośnie o około 500 tys. m³ drewna. Zasoby leśne wciąż rosną i aktualnie wynoszą 6,5 mln m³.

Pozyskanie drewna w Nadleśnictwie w ubiegłym roku kształtowało się na poziomie 130 096 m³. Równolegle z pozyskaniem w ubiegłym roku przeprowadzono odnowienia lasu, posadzono 1 450 00 szt. młodych drzewek na powierzchni 189 ha.

Fot.2 Mechaniczne sadzenie lasu i przygotowane do sadzenia młode drzewka.

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Na terenie Nadleśnictwa wyznaczonych jest kilka różnych formy ochrony przyrody.

Rezerwat przyrody „ŚWIDWIE” - jedna z form ochrony przyrody o najwyższej kategorii ochronności, **utworzony w 1963 r.**, o powierzchni **904 ha**. Jeden z pięciu polskich rezerwatów uznanych w Konwencji Ramsar – jako szczególnie cenny dla ochrony ptaków wodno – błotnych.

Corocznie gnieździ się tu ok. **140 gatunków ptaków**, a dalsze 50 gatunków korzysta z rezerwatu w czasie wiosennych i jesiennych przelotów.

W rezerwacie prowadzone są działania z zakresu ochrony czynnej polegające m.in. na wykaszaniu łąk. W ubiegłym roku zabiegi przyniosły pozytywny efekt w postaci pojawu storczyków na jednej ze skoszonych łąk - zabiegi są realizowane w tym roku i będą kontynuowane przez kolejny.

Pomniki przyrody - prawnie chronione, **pojedyncze twory przyrody** żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno-pamiętkowej i krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów.

Na terenie Nadleśnictwa Trzebież znajduje się 8 pomników przyrody.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy o nazwie Dębina, obszar pozostawiony bez jakichkolwiek działań, miejsce lokalizacji stanowisk ptaków drapieżnych.

Obszary Natura 2000 - 79,1% powierzchni nadleśnictwa znajduje się w granicach tej formy ochrony przyrody:

- PLB 32003 „Dolina Dolnej Odry”
- PLB 320006 „Jezioro Świdwie”
- PLB 320009 „Zalew Szczeciński”
- PLB 320014 „Ostoja Wkrzańska”
- PLH 320063 „Jezioro Stolsko”
- PLH 320037 „Dolna Odra”

Siedliska przyrodnicze:

Siedlisko przyrodnicze jest pojęciem wprowadzonym przez przepisy prawa Unii Europejskiej w ramach wyznaczania obszarów sieci Natura 2000. Siedliska przyrodnicze zostały wyznaczone celem ochrony miejsc bytowania cennych z punktu widzenia przyrodniczego gatunków roślin i zwierząt często zagrożonych wyginięciem. Należy mieć na uwadze, że siedlisko przyrodnicze w ujęciu obszarów sieci Natura 2000 nie jest tożsame z definicją biologiczną, ekologiczną lub leśną siedliska. Pojęcie siedliska przyrodniczego wprowadziła w UE Dyrektywa Siedliskowa.

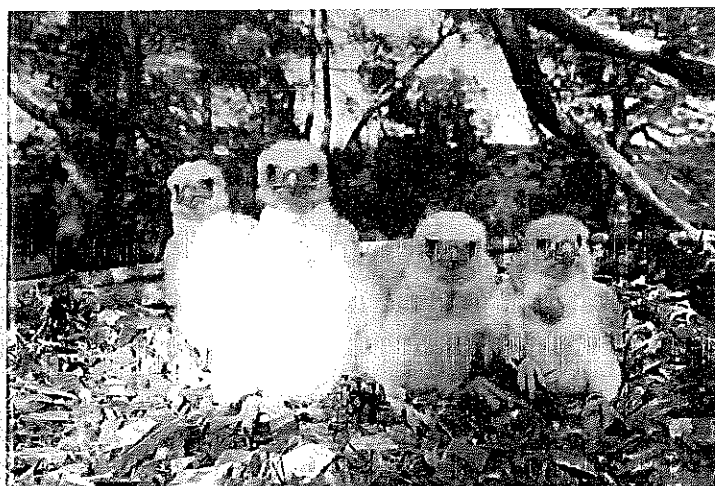
Na terenie Nadleśnictwa Trzebież zostały wyznaczone następujące siedliska przyrodnicze, obejmujące obszar o powierzchni ogółem 1096,60 ha:

<i>Kod</i>	<i>Nazwa</i>	<i>Powierzchnia [ha]</i>
3150	Naturalne jeziora eutroficzne i starorzecza	20,79
3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	1,67
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	8,80
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	42,48
Razem siedliska nieleśne:		78,32
7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	4,08
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	0,50
9110	Kwaśne buczyny	267,42
9130	Żyzne buczyny	423,52
9160	Grąd subatlantycki	18,94
9190	Kwaśne dąbrowy	130,35
91D0	Bory i lasy bagienne (siedl.priorytetowe)	101,89
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe olszowe i jesionowe (siedl. priorytetowe)	68,64
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	7,52
Razem siedliska leśne:		1018,28
Ogółem siedliska przyrodnicze:		1096,60

Fot.3. Żyzna buczyna (9130).Najliczniej reprezentowane w Nadleśnictwie siedlisko przyrodnicze.

Ochrona gatunkowa zwierząt: realizowana na podstawie programu ochrony przyrody, obejmuje liczne stanowiska gatunków chronionych: grzybów, roślin i zwierząt. Dla ptaków takich jak: bielik, kania ruda, rybołów, sokół wędrowny, orlik krzykliwy – wyznaczono strefy ochrony, chroniące miejsca rozrodu i regularnego przebywania tych gatunków. Obecnie w Nadleśnictwie wyznaczonych jest 15 stref ochrony dla tych gatunków, w tym 10 dla bielika.

Fot. 4. Młode sokoły wędrowne

Ochrona gatunkowa roślin:

Na podstawie przeprowadzanej waloryzacji przyrodniczej nadleśnictwa, lista gatunków roślin chronionych wraz z określonymi stanowiskami występowania jest co roku

weryfikowana. W wyniku czynnej ochrony Rezerwatu Świdwie (koszenie łąk) w 2019 roku, zostały odnalezione dwa stanowiska storczyka łąkowego - kukułki krwistej. Pozostała lista gatunków chronionych roślin od 2017 utrzymuje się na niezmienniej ilości osobników i stanowisk- głównie poprzez czynne prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej. Na terenie Nadleśnictwa Trzebież zinwentaryzowano 59 gatunków roślin chronionych oraz rzadkich.

ZAGROŻENIA BIOTYCZNE, ANTROPOGENICZNE, ABIOTYCZNE I DZIAŁANIA PRZECIWDZIAŁAJĄCE ZAGROŻENIOM

I. Zagrożenia biotyczne

a) Szkodniki pierwotne - największe znaczenie ma tu strzygonia choinówka i brudnica mniszka, nieco mniejsze boreczniki i poproch cetyniak. Miejsca szczególnie zagrożone występowaniem tych szkodników zostały ustalone na podstawie historycznych miejsc ich rozrodu oraz obszarów występowania w ostatnich latach. W tym celu prowadzone są różne prace prognostyczne, np. liczenie samic brudnicy mniszki podczas przejścia przez zagrożone drzewostany w czasie kulminacji rójki, jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny, wywieszanie (w celach prognostycznych) pułapek feromonowych.

b) Szkodniki wtórne - miejsca występowania szkodników wtórnych są związane z reguły z występowaniem innych czynników szkodo-twórczych, w związku z czym ich lokalizacja zmienia się.

Zapobieganie szkodom ze strony owadów polega na wykonywaniu obligatoryjnych zadań wynikających z instrukcji ochrony lasu oraz wytycznych ZOL oraz bieżącym reagowaniu na powstające zagrożenia. Ochrona przed tymi szkodnikami polega głównie na: wyznaczaniu, terminowym usuwaniu i wywożeniu z lasu drzew zasiedlonych oraz wywieszaniu pułapek feromonowych np. na kornika. Poza tymi działaniami kładzie się duży nacisk na zabiegi profilaktyczne, zmierzające do podniesienia naturalnej odporności i stabilności drzewostanów. Poprawa stabilności drzewostanów wiąże się między innymi z działaniami proponowanymi w bieżącym planie urządzenia lasu, w zakresie użytkowania (przebudowa drzewostanów, użytkowanie w blokach drzewostanów jednogatunkowych i jednowiekowych) i hodowli lasu (wprowadzanie podszytów, podsadzeń produkcyjnych).

Istotnym zadaniem jest dążenie do rozwoju awifauny leśnej, będącej naturalnym czynnikiem buforującym rozwój szkodników owadzych. Realizację tych zamierzeń dokonuje się poprzez tworzenie remiz ptasich i powierzchni ogniskowo-kompleksowej metody ochrony lasu, wywieszanie skrzynek lęgowych, ochronę drzew dziuplastych czy też dokarmianie zimowe ptaków.

W 2019 r.

- wywieszano budki lęgowe dla ptaków w ilości 319 szt.,
- wyczyszczono 2 088 szt. starych budek,
- wyłożono 860 kg karmy dla ptaków.

Fot.5. Przykładowa budka lęgowa

c) Patogeny grzybowe:

Zagrożenie ze strony patogenów grzybowych: huby korzeniowej i opieńki jest umiarkowane. Wyraźne szkody ze strony huby korzeniowej zaznaczają się głównie na części gruntów porolnych, jednak ze względu na rozmiar powierzchniowy jest to problem niewielki, dotyczący konkretnych pozycji.

Zwalczanie patogenów grzybowych prowadzi się poprzez stosowanie preparatów (na hubę korzeniową) lub eliminację zarażonych drzewek (opieńka). Znaczenie ma również odpowiedni sposób wykonywania cięć pielęgnacyjnych w drzewostanach zagrożonych.

d) Zwierzyna leśna.

1. Jeleniowate:

Zagrożenie ze strony zwierzyny polega przede wszystkim na uszkodzaniu młodych drzewek przez jeleniowate. Negatywne oddziaływanie zwierzyny (jeleni i sarny) na las wynika nie tylko z liczebności populacji, ale również z migracji zwierzyny i grupowania w określonych częściach nadleśnictwa. Ochronę przed uszkodzeniami od zwierzyny realizuje się poprzez gradzenie upraw i młodników, gniazd i domieszek. W 2019 roku zbudowano na powierzchni 103 ha, 39 km gradzeń. Koszt gradzeń, jako najskuteczniejszego sposobu ochrony lasu przed zwierzyną wyniósł: 356 tys. zł. W tym samym czasie naprawiono istniejące gradzenia- zniszczone przez zwierzynę oraz czynniki abiotyczne m.in. na skutek silnych wiatrów, których efektem były połamane i wyrwane drzewa uszkodzające istniejące gradzenie upraw. W roku 2019 czynności te dokonano na powierzchni całego nadleśnictwa za kwotę 62 tys. zł.

Drugim sposobem na zmniejszenie presji jeleniowatych na las, jest utrzymywanie populacji zwierzyny na poziomie gospodarczo znośnym. Do tego celu służą dane uzyskane z inwentaryzacji liczebności zwierzyny leśnej. Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji stwierdzono występowanie na terenie lasów administrowanych przez Nadleśnictwo Trzebież : 1929 saren, 993 jeleni. W ubiegłym sezonie łowieckim pozyskano 386 szt. jeleni, 272 szt. sarny. Ilość pozyskanej zwierzyny w ostatnich latach jest utrzymywana na podobnym poziomie.

W celu dalszej minimalizacji szkód należy dążyć do utrzymania równowagi biologicznej przez zwiększenie naturalnej bazy żerowej dla zwierzyny, między innymi przez odtworzenie oraz wtórne zagospodarowanie małych łąk śródleśnych, jak też zwiększenie ilości poletek łowieckich. Zimą podczas wykonywania pielęgnacji młodników i drzewostanów pozostawia się zwierzynie na dwa – trzy tygodnie ścięte drzewa (tzw. zgryzowe) i gałęzie, co znacznie ogranicza spalowanie młodników - w 2019 r. wyłożono takie drzewa na powierzchni 560 ha.

1. Dzik.

Populacja dzików stale wzrasta. Dzieje się tak głównie za sprawą łagodnych zim oraz wszechobecnej bazy żerowej (dzik jest zwierzęciem wszystkożernym). Z uwagi na duże zagęszczenie populacji dzika, zanotowano w Polsce szereg zakażeń na ASF (afrykański pomór świń). Obecnie na terenie Nadleśnictwa Trzebież nie ma zagrożenia. W 2019 roku pozyskano 1376 dzików. Od tego roku obowiązuje nas rozporządzenie Wojewody Zachodniopomorskiego nr 7/2020 z dnia 23 kwietnia 2020 r w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na terenie województwa zachodniopomorskiego.

3. Bobry.

Poważne szkody w leśnictwach wyrządzają również bobry, poprzez zgryzanie, w szczególności młodych drzewostanów lub podtapianie powierzchni – jako efekty zakładania tam na ciekach wodnych.

Fot.6. Przykład szkód od zwierzyny – spalowanie.

II. Zagrożenia antropogeniczne

1. Pożary

Tereny leśne Nadleśnictwa Trzebież należą do zagrożonych pożarami rejonów. Całość powierzchni jest położona w I kategorii zagrożenia pożarowego.

Bardzo ważnym czynnikiem kształtującym zagrożenie pożarowe w poszczególnych porach roku są **warunki meteorologiczne**, takie jak: opady atmosferyczne, prędkość i kierunek wiatru, temperatury powietrza i wilgotności powietrza.

Do innych czynników przyczyniających się do wysokiego zagrożenia pożarowego należy zaliczyć:

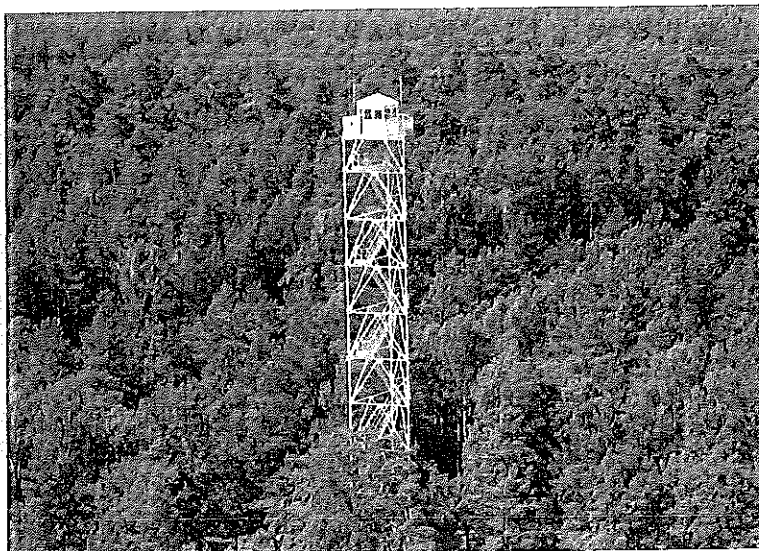
1. **nie przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych przez ludzi przebywających w lesie,**
2. bliskie sąsiedztwo dużych aglomeracji miejskich tj. Szczecina i Polic, a co za tym idzie bardzo duża penetracja terenów leśnych,
3. wiosenne wypalanie łąk i pastwisk przez miejscową ludność,
4. przebiegające przez tereny leśne drogi wojewódzkie i linia kolejowa.

W 2019 r. w Nadleśnictwie odnotowano: 21 pożarów na łącznej powierzchni 0,59 ha, średnia wielkość pożaru 0,03 ha, liczba ta nieznacznie spadła w stosunku do 2018 r., kiedy odnotowano 26 pożarów ale na powierzchni nieco wyższej 0,43 ha.

W celu ograniczenia ilości pożarów i skutków pożarów realizowane są następujące zadania:

- System ochrony przeciwpożarowej złożony ze stałych punktów obserwacyjnych, w tym dwa z telewizją przemysłową i 2 dostrzegalnie. W okresie wysokiego zagrożenia pożarowego organizowane są także patrole samochodowe.
- Od wiosny do jesieni, każdego dnia o godz. 9 i 13 dokonywane są pomiary zagrożenia pożarowego w oparciu o wilgotność ścioly i powietrza oraz opady atmosferyczne;
- Posiadamy też dobrze zorganizowaną łączność bezprzewodową w celu szybkiego reagowania w przypadku wystąpienia pożaru.
- Nadleśnictwo posiada samochód patrolowo gaśniczy. W okresie wysokiego zagrożenia wspieramy się samolotem patrolowo-gaśniczym Dromader, stacjonującym w LBL Goleniów,
- Na terenie nadleśnictwa zlokalizowana jest sieć punktów czerpania wody oraz dojazdów pożarowych w celu zaopatrzenia wodnego samochodów gaśniczych

Nadleśnictwo aby skuteczniej zapobiegać pożarom i minimalizować ich skutki współpracuje z Ochotniczą Strażą Pożarną i Państwową Strażą Pożarną oraz z Policją, Strażą Gminną i Miejską.

Fot.7. Wieża obserwacyjna PPOŻ.

Jednym ze sposobów minimalizowania zagrożenia pożarowego jest ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez sieć **obiektów edukacji leśnej**:

- Wiata edukacyjna przy biurze Nadleśnictwa
- Sala edukacyjna w siedzibie Nadleśnictwa
- Galeria Leśna w siedzibie Nadleśnictwa
- Punkt edukacyjny w Gospodarstwie Szkółkarskim
- Ścieżka edukacyjna do Rezerwatu Świdwie w Leśnictwie Zalesie

2. Zaśmiecanie lasu

Bardzo istotnym zagrożeniem dla środowiska są śmieci, które zbierane są nie tylko z wyznaczonych miejsc ale również z nielegalnie wywożonych lub pozostawianych przez ludzi miejsc w lesie.

W 2019 r. zebrano ponad 500 m³ śmieci, co daje od 5 dużych ciężarówek typu TIR, za kwotę ok. 129 tys. zł.

III. Zagrożenia abiotyczne

Główne zagrożenia abiotyczne w lasach to:

- susze,
- silne wiatry,
- przymrozki wczesne i późne.

Susza i wysokie temperatury w 2018 roku spowodowały fizjologiczne osłabienie i spadek odporności drzewostanów sosnowych. W rezultacie odnotowano zjawisko zamierania koron w starszych drzewostanach. W koronach stwierdzono obecność owadów, głównie: smolików, kornika ostrozębnego, cetyńców, przyplaszczka. Dodatkowo zaobserwowano więcej jemioly pospolitej, która jest półpasożytem. Rok 2019 był kolejnym rokiem suchym. Susza osłabia wszystkie drzewostany. Najbardziej cierpią gatunki drzew o płaskim systemie korzeniowym (świerk) oraz te lubiące tereny podmokłe(olcha). Na szkody jednak bardziej narażone są gatunki iglaste.

W roku 2019 założono 189 ha upraw. Młode pokolenie drzew także bardzo ucierpiało na skutek suszy. Szacuje się, że około 10 % powierzchni upraw leśnych uschło.

W ubiegłym roku pozyskano 3500 m³ posuszu, w gatunkach : sosna, świerk, dąb i buk, w niewielkiej ilości brzoza.

Na skutek silnych wiatrów pozyskano ogółem 4400 m³ drewna, w tym w użytkach przygodnych rębnych (drzewostanów starszych klas wieku): 2300 m³, w użytkach przygodnych przedrębnych (młodszych klasach wieku)- 2100 m³. Co stanowi 3,4 % pozyskania drewna ogółem.

Szkody od przymrozków najbardziej dotknęły uprawy. W skali nadleśnictwa nie było znaczących szkód, jednakże w połączeniu z warunkami suszy skala strat może się pogłębiać. Pracownicy terenowi prowadzą stałe obserwacje młodego pokolenia drzew.

SZKODNICTWO LEŚNE

Zwalczanie szkodnictwa leśnego należy do podstawowych obowiązków pracowników terenowych Służby Leśnej, zwłaszcza strażników Straży Leśnej, której zadaniem jest działalność prewencyjna, wykrywanie sprawców przestępstw i wykroczeń oraz prowadzenie spraw w trybie karnosądowym.

W 2019 roku przeprowadzono 57 interwencji, w tym: 44 pouczenia oraz wydano 13 mandatów na kwotę: 3 850,00 zł. (na podstawie art. 161 kw.). Główne szkody jakie powodują ludzie na terenie naszych lasów: wjazd do lasów pojazdem mechanicznym, kradzież drewna, wywożenie śmieci do lasu, podpalenia. W roku 2019 udaremniono jedną kradzież- 5,26 m³ drewna stosowego- o szacunkowej wartości 820 zł. Sprawca został ukarany na podstawie art. 278 kk.

Działania Straży Leśnej polegające na stałym patrolowaniu (patrole samochodowe) oraz monitoringu lasu (przy pomocy fotopułapek) przynoszą wymierne skutki. Liczba interwencji wciąż spada.

EDUKACJA PRZYRODNICZO-LEŚNA

Jedną z pośrednich metod poprawy stanu środowiska są działania edukacyjne i promocyjne, prowadzone między innymi w ramach Leśnego Kompleksu Promocyjnego pn. „Puszcze Szczecińskie”. Działania te obejmują między innymi:

- Społeczne działania takie jak: sadzenia lasu „1000 drzew na minutę”, akcje ogólnokrajową: „Jedno dziecko-jedno drzewo”,
- Sadzenie lasu z przedstawicielami samorządu, w listopadzie 2019 radni powiatu police wspólnie z dziećmi z dwóch placówek oświatowych zasadzali drzewka w leśnictwie Siedlice,
- Spotkanie Młodych Filatelistów Pomorza Zachodniego,
- akacje sprzątania śmieci min.: „Zabierz 5 z lasu”, Akcja, #Sprzątamy z Prezydentem RP.

- projekt „Z kropelką wody przez las” przy siedzibie Nadleśnictwa w Zalesiu,
- w odpowiedzi na potrzeby społeczne: dwa punkty palenia ognisk,
- spotkania i prelekcje w placówkach wszystkich szczebli nauczania i innych jednostkach,
- udział w imprezach masowych.

Fot. 7. Sadzenie lasu w ramach akcji „Razem dla pokoleń”

Nadleśnictwo Trzebież w ramach prowadzonej edukacji przyrodniczo-leśnej współpracuje z Transgranicznym Ośrodkiem Edukacji Ekologicznej w Zalesiu (TOEE). W 2019 roku, przeprowadzono wspólne zajęcia dla ok. 3 tys. uczestników z terenu gmin Police, Dobra, Nowe Warpno, a także Płoty i Choszczno. Słuchacze chętnie brali udział w zajęciach z Leśnikiem.

PODSUMOWANIE

Nadleśnictwo Trzebież prowadzi działalność podstawową tj: pozyskanie drewna, hodowla i ochrona lasu, ochrona przyrody – dzięki własnym środkom finansowym uzyskiwanym ze sprzedaży pozyskanego drewna. Jednakże, z uwagi na duże znaczenie społecznej funkcji lasów, na działalność prowadzonej edukacji przyrodniczo-leśnej społeczeństwa staramy się uzyskiwać środki z funduszy zewnętrznych. W roku 2019, nadleśnictwo otrzymało dotację na dokumentację techniczną dla punktu edukacyjnego „ Z kropelką wody przez las” znajdującej się przy budynku siedziby nadleśnictwa. W bieżącym roku inwestycja została zrealizowana. Realizacja powstała w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ), Funduszu Spójności. W planie również wydatki na wzmocnienie profilaktyki w ochronie przeciwpożarowej lasu oraz utrzymanie Rezerwatu Świdwie- również w ramach POIiŚ.

Podsumowując Nadleśnictwo Trzebież, ze względu na wiele walorów przyrodniczych i krajobrazowych jest atrakcyjnym miejscem na spędzanie wolnego czasu dla każdego, a dzięki zorganizowanemu systemowi zapobiegania szkodom w środowisku i edukacji może wykazać się jej minimalnymi oddziaływaniami.

Na koniec chcielibyśmy bardzo podziękować wszystkim instytucjom współpracującym w dokonaniu głównego celu jakim jest ochrona i utrzymanie w stanie niezmienionym naszych lasów dla przyszłych pokoleń. Jesteśmy otwarci na dalszą współpracę w ramach realizacji inicjatyw społecznych pod hasłem „Dla lasu, dla ludzi”. Największym wyzwaniem jest edukacja społeczeństwa w kierunku utrzymania czystości naszych lasów- najważniejszego środowiska przyrodniczego .

Lasy Państwowe
DLA LASU, DLA LUDZI

Spis treści:

1. INFORMACJE OGÓLNE O NADLEŚNICTWIE TRZEBIEŻ.....	2
2. FORMY OCHRONY PRZYRODY.....	5
Rezerwat Przyrody Świdwie.....	5
Pomniki Przyrody.....	5
Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dębina.....	5
Obszary Natura 2000.....	6
Siedliska przyrodnicze.....	6
Ochrona gatunkowa zwierząt.....	7
Ochrona gatunkowa roślin.....	7
3. ZAGROŻENIA BIOTYCZNE, ANTROPOGENICZNE, ABIOTYCZNE I DZIAŁANIA PRZECIWDZIAŁAJĄCE ZAGROŻENIOM.....	8
Zagrożenia biotyczne.....	8
Szkodniki pierwotne.....	8
Szkodniki wtórne.....	8
Patogeny grzybowe.....	9
Zwierzyna Leśna.....	9
Jeleniowate.....	9
Dziki.....	10
Bobry.....	10
Zagrożenia antropogeniczne.....	11
Pożary.....	11
Zaśmiecanie lasu.....	12
Zagrożenia abiotyczne.....	12
4. SZKODNICTWO LEŚNE.....	13
5. EDUKACJA PRZYRODNICZO-LEŚNA.....	13
6. PODSUMOWANIE.....	14